

Ополинська Д.*

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В КОНТЕКСТІ БОРОТЬБИ З МІЖНАРОДНИМ ТЕРОРИЗМОМ

В статті досліджено роль засобів масової інформації в контексті міжнародного тероризму та проаналізовано роль інформаційного чинника в організації та здійсненні антитерористичних кампаній.

На початку третього тисячоліття тероризм став однією з головних проблем людства, що обумовлює необхідність відпрацювання нових підходів щодо зміни сутності глобальної загрози та розбудови нових методів безпечного співіснування за умов докорінних змін у геополітичному просторі. У сучасному світі тероризм становить одну з значних загроз безпечному й стабільному розвитку. Істотного збитку міжнародний тероризм завдає суспільній, економічній, культурній безпеці держав, їх національним інтересам. Його можна розглядати як деструктивний модус соціально-політичних режимних змін, що об'єктивно посилюється в умовах глобалізації. Саме завдяки цьому процесові сучасний тероризм набуває змін і виходить на новий рівень, удосконалюючись й активізуючись. Інформаційні технології, що активно розвиваються в умовах процесу загальної глобалізації, дають такому деструктивному феноменові, як тероризм, нові можливості й засоби надання впливу та поширення своїх ідей.

Протиріччя формування й розвитку сучасного суспільства підсилюють можливості небезпечного впливу терористичної погрози на інформаційний простір держави. Специфіка проникнення й установа контролю терористичних мереж над окремими ділянками глобального інформаційного простору визначається його базовими складовими - границями, інфраструктурою й інформаційними ресурсами.

Особливості терористичної діяльності, в першу чергу організаційні, вимагають певних умов для її розвитку. Однією з таких умов є, наприклад, інформаційне забезпечення насильницької стратегії, яке є достатнім лише в суспільствах, де тероризм не перетворився ще на традиційну норму політичного життя.

Захист національного інформаційного простору стає пріоритетним напрямком у здійсненні концепції національної безпеки сучасної держави. Засоби масової інформації формують думки в сучасному суспільстві, створюють стійкі стереотипи сприйняття дійсності. Доступність інформаційних ресурсів, можливість безперешкодного обміну інформацією, неконтрольованість інформаційних потоків збільшують можливості маніпулювання інформацією та використання інформаційного простору як полігону для дослідів над масовою свідомістю. Міжнародні терористичні організації активно освоюють інформаційний простір, використовуючи в своїх інтересах засоби масової інформації, застосовуючи у взаємодії з ними сучасні політичні технології. Здійснення терористичних актів, що супроводжується появою інтерв'ю терористів на провідних світових телеканалах, інформація про погрози нових терактів, регулярно просочуються в пресу, визначають підвищений

* студентка 4 курсу спеціальності «міжнародна інформація» Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: доц. Литвиненко Н.П.

інтерес публіки до терористичних організацій, що стимулює ЗМІ широко висвітлювати дану проблему.

Відносини з громадськістю є найважливішою зброєю терористів, а засоби масової інформації є головним інструментом використання цієї зброї. Таким чином, головною метою тероризму є громадська думка, конкретно - його деморалізація або зміна панівних настроїв. Тому тероризм має сенс у тих суспільствах, де велике значення публічної «громадської думки».

Взаємини між національними урядами та міжнародними терористичними організаціями в площині інформаційного простору можна визначити як перманентну інформаційну боротьбу, під якою ми розуміємо суперництво сторін у вигляді комплексу заходів, акцій та операцій, спрямованих на завоювання інформаційної переваги над супротивником. Боротьба інтересів, зачіпає й інформаційний простір, часто трансформується в інформаційні війни - більш масштабні конфлікти, що мають на меті досягнення інформаційного домінування на певних ділянках інформаційного простору.

У більшості країн пострадянського простору на сьогоднішній день відсутній узгоджений підхід до антитерористичної інформаційної політики. Існують прогалини в інформаційному та антитерористичному законодавстві, періодично змінюються підходи до визначення політики в галузі ЗМІ щодо висвітлення терактів, не визначені механізми протидії використанню інформаційно-телекомунікаційних систем в злочинних цілях. Розробка теоретичних основ антитерористичної інформаційної політики держави також представляється недостатньою за кількістю та напрямками наукових досліджень.

Обов'язковою умовою організації інформаційної протидії терору є створення спеціального державного органу, функціонально покликаного вирішувати стратегічне завдання організації інформаційної протидії терору і координації інформаційних дій усіх задіяних державних структур. З урахуванням прогресування загрози тероризму в загальносвітовому масштабі, російська держава на міжнародному рівні має вживати заходів, спрямованих на нарощування правовстановлюючої нормативної бази щодо вдосконалення боротьби з терором на «інформаційному полі».

Список використаних джерел

1. Голубев В. А. Кибертерроризм как новая форма терроризма [Электронный ресурс] / В. А. Голубев. – Режим доступа: http://www.crime-research.ru/library/Gol_tem3.htm
2. Гребенчук Ю. Роль СМИ в освещении экстремальных событий, терактов и катастроф [Электронный ресурс] / Ю. Гребенчук. – Режим доступа: <http://www.kr-eho.info/index.php?name=News&op=article&sid=3017>
3. Курбацкий А. Н. Роль СМИ в борьбе с международным терроризмом [Электронный ресурс] / А. Н. Курбацкий. – Режим доступа: <http://cryptography.ru/db/msg.html?mid=1169670>
4. Кушнарев Ф.Ю. Информационная политика России в условиях модернизации политической системы. Дис ... канд. полит. наук./ Ф.Ю Кушнарев. - М.,2005.